

Vergaderjaar 2013–2014

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 1863

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 juni 2014

Inleiding

Bij het Verslag Algemeen Overleg (VAO) Onderzoeksrapport «Veiligheid van vreemdelingen» en suïcide Armeense asielzoeker van 10 juni 2014 (Handelingen II 2013/14, nr. 91) heeft het lid Gesthuizen (SP) een motie ingediend waarmee de regering wordt verzocht de Kamer nog voor het zomerreces te informeren over de wijzigingen van protocollen bij terugkeergesprekken met vreemdelingen met een medische indicatie. In reactie op de indiening van deze motie heb ik aangegeven bereid te zijn de gevraagde informatie voor het zomerreces aan uw Kamer te sturen. Hierbij ontvangt uw Kamer deze informatie.

Achtergrond

Op 10 oktober 2012 sprak uw Kamer met de toenmalige Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel over (ex)asielzoekers met psychische problematiek (Handelingen II 2012/13, nr. 11, item 6). Naar aanleiding van dit overleg heeft het lid Gesthuizen een motie ingediend, die bij stemming is aangenomen. In deze motie werd de regering verzocht samen met de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) voorwaarden op te stellen waarin wordt bepaald dat een terugkeergesprek niet moet plaatsvinden wanneer er een medische belemmering is. In reactie op deze motie heb ik uw Kamer op 12 februari 2013 een brief¹ gezonden waarin ik de bestaande werkwijze uiteengezet heb. Kort gezegd krijgt in het vertrekgesprek de vreemdeling juist onder meer de mogelijkheid om belemmeringen, waaronder medische omstandigheden, voor het vertrek aan de orde te brengen. Samen met de vreemdeling wordt er gezocht naar mogelijke oplossingen en manieren waarin de DT&V ondersteunend kan zijn. Het is van belang om de vreemdelingen zo snel en duidelijk mogelijk te wijzen op deze rechtsgevolgen. Dat gebeurt door de afwijzende beschikking die

¹ Kamerstuk 19 637, nr. 1604.

aan de vreemdeling en zijn gemachtigde wordt gestuurd. Ik vind het wenselijk dat de betrokken vreemdeling daarnaast in een vertrekgesprek op deze gevolgen wordt gewezen en duidelijk geïnformeerd is over de mogelijkheden die hij/zij heeft.

Ook zonder dat een vertrekgesprek heeft plaatsgevonden, treden de rechtsgevolgen in en verliest de vreemdeling bijvoorbeeld het recht op opvang en ontstaat de mogelijkheid tot oplegging van een inreisverbod wanneer vertrek uitblijft. Het niet (tijdig) voeren van een gesprekgesprek is alleen al om die reden niet te verkiezen.

Mijn brief van 12 februari 2013 is door uw Kamer geagendeerd voor een AO op 13 maart 2013 (Kamerstuk 19 637, nr. 1656). Bij dat AO heb ik mijn standpunt nogmaals toegelicht. Naar aanleiding van de inbreng van het lid Gesthuizen heb ik bij dat AO wel aangegeven dat ik zou bekijken of het op dat moment lopende onderzoek van de Inspectie Veiligheid en Justitie (en de Inspectie voor de Gezondheidszorg) naar het overlijden van de heer Dolmatov nog aanleiding zou vormen om tot aanpassing van protocollen op dit punt over te gaan.

Het onderzoek van de Inspecties en andere onderzoeken

Het onderzoek van de Inspecties naar het overlijden van de heer Dolmatov en mijn reactie daarop heeft uw Kamer ontvangen (Kamerstuk 19 637, nr. 1648) en is uitgebreid met uw Kamer besproken (Handelingen II 2012/13, nr. 77, items 3 en 6). Dat geldt evenzeer voor het daarop gevolgde onderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid en andere aan zorg voor vreemdelingen gerelateerde onderzoeken van de inspecties. In geen van deze onderzoeken is in de conclusies of aanbevelingen een aanleiding te vinden waarmee de huidige werkwijze rond het voeren van vertrekgesprekken en onderliggende protocollen onvoldoende zorgvuldig moet worden geacht en ik heb daarom geen grond gezien om hierover anders te oordelen dan ik heb gedaan in mijn brief van 12 februari 2013. Aanpassing van de betreffende werkwijze of de protocollen is niet aan de orde.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven